

ŽETVA

filip levin

MOJ SIN I JA

U restoranu u 3 izjutra
a on veruje
da umirem. Napolju vetar
klizi ulicama
Njujorka i skuplja
odbačene parčiće novina
i male poruke nade
koju niko ne čuje. Obučen je
u stare somotske pantalone
i mnoštvo košulja,
a ruke su mu umrljane
kao nekada moje
lepkom, bojom, tušem.
Smeđa štrikana kapa
skriva gustu plavu kosu
ni nalik na moju. Cetrdeset
minuta trudi se da ne
zaplače. Kako su njegova braća?
Kažem da ne znam,
da su se udaljili
od mene. Mi smo Amerikanci
i ne dotičemo se nikad na ovoj
zamukloj zemlji na kojoj dečak
vidi kako mu život promiče
u oknu automobila. A majka?
Ona je gluva i radi
u zemlji već danima, osluškujući
molitvu prašine, upućujući
crva na puteve gozbe. Zašto
ja moram da umrem? Zašto
moram da sedim pred njim,
ne više njegov otac, jednostavno
čovjek? Zato jer dato
mora biti uzeto, jer
ogladnim i pre no što jedemo,
zato jer svaka mala iskra
u mrak mora da se pretvori.
Kao što smo govorili u detinjstvu
i znali imena svega
... jedino zato. Sežem
preko stola i uzimam
njegovu levu ruku u svoju.
Nemam blagoslov. Mogu da mu
kažem kako sam spoznao
cvet šljive pre svoje
tridesete, kako je,
u Alikanteu, u iznajmljenoj sobi,
jedan čovek mlađi od mene,
Argentinac koga sam jedva razumevao,
sedeo pokraj mene celu noć
dok je moj dečak Tedi zapomagao
i kad je napokon usnuo,
kako je moj prijatelj zaplakao
uz zahvalnosti u hladnoj svetlosti.
Mogu da mu kažem da njegova ruka,
znojava, u mojoj, može da podigne
Boga Gospoda Kamenja,
da obori Republiku Laži,
i drži kašiku. Umesto toga
kažem kako je kasno, on plaća
i prati me natrag
kroz puste ulice
do hotela »Erl«, do
sobe koja vonja na buđ
starih Biblija bačenih u otvor
ventilacije. U kaputu
stojim sâm u tami
i očekujem nešto,
blesak svetlosti, pesmu,
nezaboravnu slast
svih života koje sam izgubio.
U susednoj sobi TV brblja
bez prestanka, ja odustajem
i teturam ka krevetu
uz poslednju pesmu pre zore.

ZAKASNELI ODGOVOR

Tamo za onim čempresima
bio je mali proplanak
čije je drveće ostalo
bez daha ili ga je vetar
poterao nazad. Niko
se tu nije rodio i
neće, ipak mogao bi se tu
pokopati neki usamljenik
ili zver koju muve
ne bi trebalo da jedu.
Dok smo išli ispod drveća
bilo ti je hladno, uzela si
me za ruku i osetila drhtaj
koji me prožima, i
nisi puštala. Kada si
najzad progovorila, pitala si
o čemu razmišljam, ali
baš tada kročismo u svetlost
tako neočekivanu, da
morao sam oči da sklopim
i tamo, gledah vatru
kako proplamsava i imao sam
takvu viziju kraja
svog života, dok drveće se
menjalo u velike vatrene
cvetove a polje odzvanjalo je
od andeoskih mačeva.
Ništa nisam mogao da kažem,
držao sam se tvoje ruke
i ti moje
oboje u snu i na
tom pustom mestu gde
vetrovi Severnog mora šibali su
naša lica iznenadnim naletima
kiše. Sada, na drugoj strani
sveta, mnogo godina kasnije,
znam da je mrav došao tu
uveren da će vladati,
da čeka carić da
padne, da trava čeka
izdišući svoj dah
u ovo jutro koje se pomalja
mračno na vlažnim vetrovima. Negde
more čuva svoje suze
za plimu koja dolazi, negde
napustičemo svet teški
ništa više nego kada smo došli,
i odgovor će biti
isti, tvoja ruka u mojoj,
moja u tvojoj, na onom proplanku
na kojem anđeli stadoše pred nas
bez smeha, bez suza.

ŽETVA

Moja majka mogla je da privilegije
ispod ovog čvornovatog
drveća, da odrema
jedan trenutak i ustane
sa mudročću
zrelog voća koje kruži
oko kamena. Videla je
da zemlja crni
uokrug ruže, čula je
da vetar kuca,
otvarala je.

Vidim Anđela Smrti
kako se naginje iz svojih kola
i pljuje krv. Ja odlazim
u dan, s rukama
na leđima, sa svim
tajnama života izloženim
na tezgama uz
cirkon i žad
Popodne se smežurava.
U susedstvu, udovica
u novom kimonu, golih
članaka s plavim venama,
iznosi đubre.

Sneg je sve više siv oko
stražnje ograde, miševi
crne pod liščem,
zečevi se koče
na putevima a svetla
nailaze. Novac je sve,
kažemo. Mačka izlazi
na stražnja vrata u noć,
praznih džepova,
i udiše bogatu žetvu
uličica.

Filip Levin rođen je 1928. u Detroitu, gde je završio osnovnu školu i studije na Vejn univerzitetu. Posle niza glupih poslova napušta grad zauvek, živeći potom u raznim krajevima zemlje, dok se najzad nije nastanio u Fresno, u Kaliforniji, gde i sada živi i radi kao učitelj. Objavio je sledeće knjige poezije: On the Edge (1963); Not This Pig (1968); Pili's Wall (1971); Red Dust (1971); They Feed They Lion (1972); 1953 (1974); i The Names of the Lost (1976).

Večeri čarapa

dušan radak

književne večeri bi se
još jedino
mogle zameniti
večerima čarapa
pesnici bi tako
naučili da pletu
a publika da saznaje
šta je
to
čin stvaranja
književni kritičari bi
bez obzira na sve
i dalje
imali dužnost
da sede po strani
i klimaju glavom
u posebnom uglu
bila bi rezervisana
mesta za spec
goste
poneki od
izv recenzenata
i pisci diletanti
čarape bi
ocenjivala publika
na starorimski način
urednici časopisa
imali bi zadatak
da prebroje
palčeve
i saopšte rezultat
u slučaju nerešenog
urednik podiže
svoj palac
i izgovara
neka živi
umesto raspleta
sveopšte odobravanje
u trajanju
od par min
ili
šta drugo
pesnika na granu

